№ 231 თბილისის შრომაზე

საქართველოს რესპუბლიკა

ორგელდღიური გაზეთი წელიწადი მესამე

შაბათი 10 (23) ოქტომბრის 1920 წ.

თბილისის მოსამართლეთა ყოველდღიური გაზეთი
(ოფიციალური და არა ოფიციალური განყოფილებით)

საბარათო რედაქცია

—გაზეთი ღირს თვეში 200 მან., ცალკე ნომერი ყველგან 10 მან. გახცხადების ფასი 1-ლ გვ. პეტიტის სტრიქ. 15 მან. 4-ე გ. 10 მან. საგზლოვიარო განცხ. ჩვეულებრივი ზომის (15—2) 300 მ., განცხ. საბუთების დაკარგვის შესახებ 160 მ. სასამართლ. უწყ. განცხადებანი 100 მ. ნისია განცხ. დაბეჭდვა ღირს ნახევრ მეტი 20% რედაქციის და კანტ. მისამართი: ტფ., ბარონის ქ. № 6. ტელეფ. 1—82

მეცხვარეთა საყურადღებოდ.

მატყლის შეგროვება, შენახვა, მოვლა მინდობილი აქვს მეცხვარეთა კოოპერატიულ ამხანაგობას

„მწყემსს“

რომლის საშუალებით მთავრობამ დაურიგა წინასწარი სესხი მეცხვარეთ.

ყოველი მეცხვარე, რომელმაც მატყული ჩააბარა მთავრობას ამხანაგობა „მწყემსის“ საშუალებით, იმ ორი ათასი (2000) მანეთის გარდა, რომელსაც იღებს მთავრობისაგან მატყლის ადგილობრივად საფასურად, მიიღებს აგრეთვე წმინდა მოგების ნაწილს და მაშასადამე ის მატყლის საბოლოოდ განაღდებამდის ამ მატყლის პატრონად რჩება.

მატყლის განაღდებიდან მიღებული წმინდა მოგება განაწილდება შემდეგი წესით:

1) მეცხვარეობის გასაუმჯობესებელ თანხის შესაქმნელად (ფონდი) ერთი მეათედი მოგებისა ე. ი. 10 პროც.

2) მეცხვარეს—ამხანაგობა „მწყემსის“ საშუალებით ოთხნახევარი მეათედსე იგი 45 პროც.

3) სახელმწიფოს—მომარაგების სამინისტროს სახით ოთხ ნახევარი მეათედი სე იგი 45 პროც.

შეგროვილი მატყლით უპირველესად დაკმაყოფილებულ იქნება რესპუბლიკის საშინაო მოთხოვნილება, მხოლოდ დანარჩენი მატყლი განაღდებულ იქნება საზღვარ გარეთის ბაზარზე.

926 10—4 მომარაგების სამინისტრო.

განცხადება

1 ოქტომბერს, დაიწყო მოქმედება ტფილისში სამონოპოლიო მატყლის საწყობი-საიდანაც მატყლი გაიყიდება ბითუმად.

სოფლებში და ქალაქებში მატყლის მომხმარებელზე წვრილად გაყიდვა შეუძლიათ

მომხმარებელ კოოპერატივებს

და სადაც ამნაირები არ არიან—იქ თემებს და სხ. საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს.

ზემო აღნიშნულმა ორგანიზაციებმა მატყლის შესაძენათ უნდა მიმართონ

მომარაგების სამინისტროს,

რომლიდანაც, სრული საფასურის გადახდის შემდეგ, მიიღებენ ორდერს საწყობიდან მატყლის მისაღებათ.

შენიშვნა: რესპუბლიკის ყველა კოოპერატივები საჭირო მატყლს მიიღებენ „ცეკავშირისაგან“, რომელიც მატყლს იღებს მომარაგების სამინისტროდან.

მატყლის უქონლობა-გაუქონლობის გამო

აკრძალულია

სახელმწიფოს საწყობში რესპუბლიკის შინაურ მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად მატყლი იყიდება შემდეგ ფასებში:

ა) საშუალო ღირსების გაურეცხავი მატყლი 4000 მ.
ბ) სუფთა—ხახლორის და სხვა რაიონების 4500 მ.

კოოპერატივები და სხვა ორგანიზაციები

ვალდებულნი არიან ადგილობრივ გაყიდონ მატყლი მომხმარებლებზე გაწეული ხარჯისა და 10% პროც. საორგანიზაციო ხარჯების დამატებით.

ყოველივე მოქალაქეს (მომხმარებელს) უფლება აქვს თვალყური ადევნოს, რომ მატყლის გამყიდველმა ორგანიზაციამ გადასატანი ხარჯები გაზვიადებულად არ იანგარიშოს.

მატყლის გამყიდავი ორგანიზაციები ვალდებულნი არიან მატყლი თვით მომხმარებელს მიუყიდონ და ნორმალურად გაანაწილონ მატყლი თავიანთ რაიონში.

შენიშვნა: სართავ-საქსოვი ფაბრიკები მატყლს მიიღებენ სამინისტროს საწყობიდან.

926 10—4 მომარაგების სამინისტრო.

სახელმწიფო ოპერა

13 ოქტომბერს 1920 წ.

ევგენი ონეგინი

მონაწილეობენ: სპიშევსკაია, ერმოლინსკაია, პანინა, ოვსიანიკოვა, წარაჯიშვილი, ბალაბანი, ისეცკი, ეზროვი, ქურბული, კურბატოვი.

14 ოქტომბერს 1920 წ.
გოშმანის ზღაპრები

16 ოქტომბერს ოპერ. მუშებისათვის
აგესალომ და ეთერი

15 ოქტომ. 1920 წ.
გალეტის საღამო მორდკინისა

17 ოქტომბერს
ფაუსტი და ვალპურგიის ღამე

წარმოდგენის დროს შესვლა დარბაზში აკრძალულია.

919 1—1 ოპერის დირექტორი ხ. ი. ევლახიშვილი.

სახელმწიფო დრამის თეატრი

(ყოფილი არტისტიული—რუსთველის პრ. № 21. ტელ. 8.07)

სეზონი 1920—1921 წლისა

პარასკევს, 15 ოქტომბერს

პიესა 3 მოქმედებათ **გუშინდელნი** შალვა დადიანისა

შემსრულებელნი: ვასილ აბაშიძე, ვერიკო ანჯაფარიძე, ვასილ არაბიძე, სუზანა ბეჟანიშვილ., მიხეილ გელოვანი, აკაკი ვასაძე, იუზა ზრდალიშვილი, მიხეილ ლორთქიფანიძე, ანდრია მურუსიძე, მიხეილ სარაული, პავლე ფრანგიშვილი, ან. ქიქოძე, ოლიმპიადა ღლონტიძე, ელენე ციმაკურიძე, ნინო ჩხეიძე, მიხეილ ჭიაურელი.

დ საწყისი სალ. 8 საათზე. რეჟისორი მ. ქორელი.

ბილეთები იყიდება დილის 11 საათიდან ნაშუადღევის 3 საათამდის და საღამოს 6 საათიდან 10 საათამდის.

მოქმედების დროს დარბაზში შესვლა აკრძალულია

ანონსი: შაბათს, ოქტომბრის 15 ს „გუშინდელნი“ | კვირას, ოქტომბრის 17-ს „ედიპე მეფი“

936 1—1

საქართველოს სახაზინო რკინის გზათა სამმართველო ამით აცხადებს,

რომ სამგზავრო მატარებლების რიცხვის შემცირებისა და ადგილებზე პლაცკარტების მოშლის გამო, სამგზავრო ბილეთების ვისთვისმე შენახვა და რიგ გარეშე გაცემა ან კუპეების საკუთრად დათმობის წარმოება შეწყვეტილია,

რადგანაც ნაადრევათ ამ მიზნით ჩაწერა აკვეთილია.

ამის და მიხედვით გზათა სამმართველო სთხოვს ყველა დაწესებულებას და განსაკუთრებულ პირებს კვლავ არ მიმართონ მსგავსი თხოვნით, არამედ შეიძინონ საერთანადო ბილეთები გზის სადგურების სალაროებიდან საზოგადო წესის და რიგის ქვეშ.

931 2—2

ტფილისის საბაჟო ამით აცხადებს,

რომ ამა წლის 22 ოქტომბერს საბაჟოს ეზოში

საჯარო ვაჭრობით გაიყიდება

ჩამორთმეული საქონლები: დამუშავებული თამბაქო, კაუსტიკური სოდა, ფართლეულობა და სხვა.

934 3—2

ტფილისის ვაჟთა პირველ გიმნაზიასთან არსებული მამოძღვრელი კომისია

ამით აცხადებს, რომ გამოცდები სიმწიფის მოწმობის მისაღებად, ლათინურ ენაში, ახალ ენების მასწავლებლის წოდებაზე, აფთიაქის მოწაფის წოდებაზე დაიწყება ორშაბათს, 18 ოქტომბერს, 10 საათზე. თხოვნები მიიღება პირველ გიმნაზიაში 18 ოქტომბრამდის.

3113 ყოველივეცნობა იქნე 10-1 საათამდე. 1—1

ფოთის ქალაქის გამგეობა ამით აცხადებს,

რომ ფოთის მეორე უბნის სამომრიგებლო უბნისათვის საჭიროა

მოსამართლე

ვისაც სურს ეს ადგილი მიიღოს შეუძლია თავიანთი განცხადება საჭირო საბუთებით გადმოგზავნოს ფოთის ქალაქის გამგეობაში. სავალდებულოა სახელმწიფო ენის ცოდნა. 3—1

938

ოფიციალური განყოფილება.

განკარგულებანი

მთავრობის თავმჯდომარისა.

11 ოქტომბერს 1920 წ. № 27.

იუსტიციის დეპარტამენტის დირექტორი გიორგი თედორეს ძე ქორდანია განთავისუფლებულ იქმნას თანამდებობიდან, თ ნაბმად მისი თხოვნისა 1920 წლის 2 ოქტომბრიდან.

მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჟორდანია.

—

იუსტიციის მინისტრისა.

8 ოქტომბერი, 1920 წ. № 360

ჩაირიცხოს იუსტიციის სამინისტროს უწყებაში და წარიგზავნოს დროებით ტფილისის ოლქის სასამართლოს პროკურორის ამხანაგის თანამდებობის აღმასრულებლად ერევნის სასამართლო პალატის ყოფილი წევრი ანდრია ივანეს ძე ლესკვი ამა წლის ოქტომბრის 8-დან.

იუსტიციის მინისტრი **ნ. არხენიძე.**

—

მიწათ-მოქმედების მინისტრის ამხანაგისაგან.

8 ოქტომბერი, 1920 წ., № 9744.

მიწათ-მოქმედების მინისტრის ნებართვით ამა წლის 4 ოქტომბერს მივემგზავრები სოხუმის ოლქში სამსახურის საქმეების გამო.

მინისტრის ამხანაგი **მალანია.**

—

საქართველოს სენატისა.

2 ოქტომბერი, 1920 წ. № 11.

ინიშნება: ქუთაისის სამომრიგებლო ოლქის მომრიგებელ მოსამართლეთა ყრილობის თავმჯდომარე ლონგინოზ ვრასტეს ძე გრიგოლია ქუთაისის ოლქის სასამართლოს თავმჯდომარედ, ტფილისის ოლქის სასამართლოს პროკურორის ამხანაგი გიორგი ევგენის ძე დილევსკი ტფილისის ოლქის სასამართლოს საადმინისტრაციო განყოფილების წევრად და ქუთაისის ოლქის სასამართლოს პროკურორის ამხანაგი ლავრენტი კიმოთეს ძე ჭვანია ქუთაისის ოლქის სასამართლოს წევრად, ყველანი 1920 წლის ოქტომბრის 2 დ.ნ.

გამოირიცხულია: ტფილისის ოლქის სასამართლოს წევრთა სიიდგან ვიქტორ მიხეილის ძე ლუნკევიჩი დანიშვნის გამო იუსტიციის სამინისტროსთან არსებული მომქმედ კანონების გადამსინჯავ კომისიის წევრად 1920 წლ. ივლისის 1-დან.

საქართველოს სენატის თავმჯდომარე

დ. ხალთუფარიშვილი.

—

საჩხერის უბნის მომრიგებელ მოსამართლისა.

მოქალაქე ვიქტორ ივანეს ძე მულაძე დანიშნოს საჩხერის უბნის სამომრიგებლო სასამართლოს მდივნად 1 ოქტომბრიდან ამა წლისა.

მომრიგებელი მოსამართლე

ალ. ყავლაშვილი.

—

ალბულაღის უბნის მომრიგებელ მოსამართლისა.

1 ოქტომბერი, 1920 წ. № 13.

თანახმად თხოვნისა ალბულაღის უბნის სამომრიგებლო სამოსამართლოს გადამწერი თამარ ვახტანგის ასული ბარათაშვილისა ამ ოქტომბრის პირველიდან დათხოვნილია სრულიათ სამსახურიდან ავადმყოფობის გამო.

№ 14.

თანახმად თხოვნისა შტატ გარეშე მყოფ მღვდლისა პლატონ სვიმონის ძის ხუროშვილისა, ზსენებული მღვდელი პლატონ ხუროშვილი დანიშნულია ამა პირველ ოქტომბრიდან 1920 წ. ალბულაღის უბნის სამომრიგებლო სასამართლოს მდივნად.

ალბულაღის უბნის მომრიგებელი მოსამართლე **ბარათაშვილი.**

—

ქუთაისის მაზრის მილიციის უფროსისა.

№ 72.

დათხოვნილ იქნეს: ამა წლის 7 სექტემბრიდან ქუთაისის 1-ლი რაიონის მილიციის უფროსი კაპიტონ გიორგის ძე ცავა როგორც არა კეთილ საიმედო პიროვნება.

№ 76.

დათხოვნილ იქნეს: ამა წლის 12 სექტემბრიდან ვანის რაიონის მილიციის უფროსი იუსტინე გიორგის ძე მაჭარაძე, რომელიც პასუხის გებაში ყოფილა მიცემული ყალბი ოქმის შედგენისა და სახაზინო ფულის გაფლანგვისათვის. სალხინოს უბნის მილიციის უფროსობის დროს.

№ 524.

დათხოვნილნი იქმნენ: ამა წლის 10 სექტემბრიდან ქუთხისის სამაზრო რეზერვის უმცროსი ჭვეითი მილიციონერები: ოქრო-პირ ტყებუჩავა და მიხეილ ქავთარაძე, როგორც არა კეთილ საიმედო პიროვნებანი.

№ 525.

დათხოვნილ იქმნეს: სამსახურიდან ამა წლის 13 სექტემბრიდან ქუთაისის სამაზრო რეზერვის უმცროსი მილიციონერი ანთიმოზ მორჩაძე ქრთამის აღებისათვის პასუხის გებაში მიცემით.

მილიციის უფროსი **ახვლედიანი.**

არაოფიციალური განყოფილება.

შინაგან საქმეთა სამინისტროსაგან.

რესპუბლიკის ყველა სამაზრო ერობების გამგეობებს, ქ. ტფილისის მილიციის უფროს და აჭარაბეთის კომისარიატს.

სამხედრო მდგომარეობის კომისების წევრების დღიურით დაკმაყოფილების საკითხის გადასაჭრელად შინაგან საქმეთა სამინისტროში შემდეგი კომისიის მიერ იყო გათვალისწინებული შემდეგი: 1. საჭიროდ უნდა იყოს ცნობილი დღიურად დაკმაყოფილება მიმღებ კომისიის თავმჯდომარის, ყველა წევრების, ექიმების და ერობათა გამგეობის საქმის მწარმოებლის, გარდა სამხედრო უწყების პირთა და სამხედრო ექიმებისა. 2. დაკმაყოფილებულ უნდა იყვნენ დღიურად მხოლოთ ის წევრები, რომელნიც მონაწილეობენ დიდ კომისიებში და იმ მცირე კომისიაში, რომელიც არის მოხსენებული სამხედრო სამინისტროს № 31 დასტურლამის მე-3-ე მუხლის 3 განყოფილებაში. 3. ყველა აღნიშნულ პირთათვის დღიური ფული გაცემულ უნდა იყოს მობილიზაციის დროს იმ თანხებიდან, რომელთაც ერობები იღებენ სამხედრო საჭიროებისათვის. გატყობინებთ რა ამას გთხოვთ გვაცნობოთ, მოგეპოვებათ თუ არა ზემოხსენებულ კრედიტიდან თავისუფალი თანხა. დადებითი შემთხვევაში რამდენი დასჭირდება ყველა წევრებს დასაკმაყოფილებლად, თუ მივიღეთ 300 მან. დღიური ჯილდოთ.

შინაგან საქმეთა მინისტრის ამხ. **ჯიჯინაძე.**

საბჭოთა რუსეთში.

(რუსეთის დეპეშათა სააგენტო).

მახნო და საბჭოთა მთავრობა.

უკანასკნელ ხანებში ვრანგელის ჯარის უკრაინასთან მოახლოების გამო მახნოს არმიამ სიმპატიით მიხედა წითელთა არმიას. მახნომ აღუთქვა საბჭოთა ჯარის მთავარსარდლებს, რომ იგი მათთან ერთად იბრძოლებს ბარონ ვრანგელის დასამარცხებლად.

გახსნა და ამბოხებები.

ჰელსინფორსიდან იტყობინებიან, რომ ბოლშევიკები მთლად ჩაიფლნენ ცხოვრების მღვრიე წუმპეში. რაც დრო გადის ისინი უფრო ირევიან. მთელი ბოლშევიკების ჯარი გახრწნილია. მცხოვრებნი ტერორის ქვეშ იმყოფებიან. ამ ნიადაგზე იზრდება ამბოხებები. ეკონომიური რღვევა, ფინანსიური კრიზისი, ბინების აოხრება, სათბობი მასალის სრული უქონლობა დღეს რუსეთი ნამდვილ ჯოჯოხეთის ქვეყანას წარმოადგენს. ზოგიერთ ადგილებში ხომ ცხოვრება ყოვლად შეუძლებელია. მაგალითად პეტროგრადში ვინც ცხოვრობს იმას უნდა რამდენიმე ათასი მანეთი ჰქონდეს შემოსავალი დღეში რომ სიმშილით არ მოკვდეს. პირველ საჭიროების საგნები სულ არ იშოვება. არ არის არც სურსათი, არც ფართლეულობა. ხალხი ტიტველი და მშიერია. ბოლო ხანებში პეტროგრადში კიდევ დიდ შეტაკებას ჰქონდა ადგილი. ქალაქი ზანზარებდა ტყვია—ზარბაზნების ჭექა-ქუხილისაგან. სექტემბრის შუა რიცხვებში ქალების დიდი დემონსტრაცია მოხდა.

დერჟინსკის პროექტი.

დერჟინსკი, რომელიც ყველა ჩრეზვიჩაიკების მომწყობ-მეთაურად და სულის ჩამდგმელად ითვლება გამოსცა ახალი პროექტი ჩრეზვიჩაიკების რეორგანიზაციის შესახებ. ხელახლად შემუშავებულია სარევოლიუციო ტრიბუნალის წესები. დერჟინსკის აზრით მალე დადგება ისეთი მომენტი როდესაც რუსეთი გაიმარჯვებს და ეს გამარჯვება იქნება მხოლოდ ტერორის წყალობით. რუსეთი დიდი საფრთხეა მსოფლიო ბურჟუაზიისათვისო უთქვამს დერჟინსკის.

სამხედრო ცნობა.

მოლოდენჩოს და სლუცკის რაიონში მზვერავები მოქმედებენ. სარნის რაიონში სწარმოებს ცვალებადი ხასიათის ადგილობრივი ბრძოლა. ნოვგოროდ-ვოლნის რაიონში მდ. სლუჩზე ჩვენი შეტევა ვითარდება. პროსკუროვის რაიონში არტილერია მოქმედებს. უმიცის მიმართულებით ჩვენმა ჯარმა დაბა ზომეხიე (?) აიღო. ალექსანდროსკის რაიონში, ალექსანდროვკის დასავლეთით დნეპრის მარჯვენა ნაპირზე გადმოსულ მტერს ვებრძვით. ცარიცინ-კონსტანტინოვსკის რაიონში ჩვენი ჯარი აღმოსავლეთით 2ზ ვერსით წაიწია წინ. ჩვენმა ჯარმა ბერდიანსკი დაიჭირა და წინსვლას განაგრძობს.

პროლეტარული ლიტერატურა.

ოქტ. 10. სრულიად რუსეთის პროლეტარიატის ყრილობა დილის სხდომაზე სანფიევის მოხსენების შემდეგ პროლეტარულ ლიტერატურის განვითარებისა და აღორძინებისათვის საჭიროთ აღიარეს დილეტანტიზმიდან ხელოვნებასა და პროფესიონალიზმში გადასვლა. პროლეტარიატის ცენტრ. კომიტეტთან აუცილებლად უნდა დაარსდეს სალიტერატურო საგამომცემლო განყოფილება, უნდა მოეწყოს უმაღლესი ტიპის ცენტრალური სალიტერატურო სჯუდია. სტუდიები უნდა მოეწყოს აგრეთვე ყველგან ადგილობრივათ. მუსიკალურ განყოფილების მიზნების შესახებ ყრილობა ფიქრობს, რომ მუსიკა და ხელოვნების სხვა დარგი უნდა გამოვიდნენ ვიწრო განკერძოების ჩარჩოებიდან და უნდა გაიმსჭვალონ ბრძოლის ხასიათით. სახალხო პროლეტარიატის ცენტრ. კომიტეტთან არსდება მუსიკალური განყოფილებაც კლუბების საკითხში მიიღეს დადგენილება რომლის ძალითაც პროლეტარული კლუბები დამოუკიდებლად უნდა არსებობდეს.

დასავლეთის ფრონტი.

ოლევსკის რაიონში თავგანწირული ცვალებადი ხასიათის ბრძოლები სწარმოებს. ნოვგოროდ ვოლინსკის აღმოსავლეთით 10 ვერსზე ჩვენ დავიკავეთ რამოდენიმე სოფელი. ნოვოუშიცის რაიონში ცვალებადი ხასიათის განწირული ბრძოლები სწარმოებს.

უცხოეთი

(საინფორმაციო ბიუროს ცნობები)

ბოლშევიკების წინააღმდეგ.

„ჟურნალ დე-ლამა“ იუწყება: კერენსკის დროის ყოფილმა სამხედრო მინისტრმა შეადგინა ვარშავაში რუსთა ეროვნული კომიტეტი, რომელიც ბოლშევიკებთან საბრძოლველად მოხალისეებს აგროვებს.

ტყვე ბოლშევიკები.

ბოლშევიკ ტყვე ჯარის კაცები სრულიად განკერძოებულნი არიან. პრესა იუწყება: მიღებულია ყოველგვარი ზომები, რათა ბოლშევიკური განცხადებანი არ იქნეს გავრცელებული. დანცინგთნ ნორმალური მიმოსვლა სწარმოებს.

ბავარიის სოც. პარტია და მესამე ინტერნაციონალი.

ბავარიის სოციალისტურ პარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა უარჰყო მესამე ინტერნაციონალის წინადადება მასთან შეერთების.

შემარიგებელი პოლიტიკა.

„ჟურნალი დედება“ იტყობინება, რომ საფრანგეთს ამ ჟამად არ შეუძლია დაეხმაროს იტალიას თავის გაჭირვებაში. რომის გაზეთი „მესაჯერი“ სწერს: საფრანგეთი ჯერ კიდევ მილიტარული სულითაა გაჟღენთილი, იტალია კი სამშვიდობო ეკონომიურ პოლიტიკისაკენ მიისწრაფის. ამიტომაც იტალია არჩევს რომ რუსეთისა და გერმანიისადმი შემარიგებელი პოლიტიკა დაიცვას:

იტალიის პასუხი ამერიკისადმი.

გაზეთი „მესაჯერი“ აგვისტოს 23 სწერს: „იტალიის ელჩმა ვაშინგტონში ამ დღეებში აცნობა ბ-ნ კოლბის იტალიის მთავრობის პასუხი ამერიკის მთავრობის მიერ რუსეთის საკითხის შესახებ გამოგზავნილ ნოტაზე. ეს პასუხი გაცემულ იქნა სიტყვიერათ ბოლო გრაფ სფორცამ დაიტოვა უფლება შემდეგში ამ საკითხზე იტალიის შეხედულობის უფრო გარკვევით წერილობით გადაცემისა.

რამდენადაც ჩვენ გავიგეთ იტალიის ელჩს განუცხადებია ბ-ნ კოლბისათვის, რომ იტალიის მთავრობამ სიამოვნებით მიიღო ამერიკის ნოტა, ვინაიდან მას სურს ჰქონდეს მუდმივი თანხმობა მოკავშირეებთან. აგრეთვე იცოდეს ამერიკის ყურადსაღები შეხედულობა რუსეთის საკითხზე. თავის მხრით გრაფ სფორცას შეუძლიან მხოლოდ განიმეოროს ის განცხადება, რომელიც გააკეთა მან პარლამენტში საბჭოთა რუსეთთან ურთიერთობის აღდგენის საკითხის გამო. ვსცნობთ რა, რომ ამ ჟამად საბჭოთა მთავრობა წარმოადგენს უძლიერეს ფაქტორს, ძალა-უფლებას რუსეთში საჭიროდ მიგვაჩნია დავამყაროთ მასთან რეგულიარული და ნამდვილი ურთიერთობა და მოვხსნათ ბლოკადა მთელი თავისი პოლიტიკური შედეგებით. ამავე დროს იტალიას არ შეუძლია შესწორება არ გაუკეთოს ამერიკის ნოტის იმ ნაწილს, რომელიც აღიარებს მხოლოდ ფინეთისა და პოლონეთის დამოუკიდებლობას. იტალია, რა თქმა უნდა, აღიარებს რუსეთის ტერიტორიის ხელშეუხებლობას, მაგრამ არ შეუძლია წინააღმდეგ ეს ბალტიისა და საქართველოს დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა არსებობას.

გაზეთი „მესაჯერო“ სწერს: ეს ნათელი პასუხი, რომელიც გასცა გრაფი სფორცამ ბ-ნ კოლბის წარმომადგენელს იმ შორსა და ლოღიკურ ბაზს, რომელიც უნდა გაათაროს იტალიამ თავის სიგარეო პოლიტიკაში რუსეთის საკითხის შესახებ. ეს პოლიტიკა ევროპის მდგომარეობის საკითხში ხელმძღვანელობს საერთო რეალისტურ შეხედულებით და იტალიას არ შეუძლია გადაუხვიოს მას აღმოსავლეთ ევროპაში მომქმედ ადგილობრივ ხასიათის წარმავალ მოვლენათა გავლენით.

რუსეთ-პოლონეთის ზავის საფუძველი.

ლონდონიდან იუწყებიან, რომ რუსეთ-პოლონეთის ზავი დამყარებულია შემდეგ საფუძველზე: სამხედრო მოქმედება უნდა შეწყდეს ხელშეკრულებაზე ხელის მოწერიდან 144 საათის განმავლობაში. არ უნდა იქნას წამოყვანილი ტყვეები და სწინდრები ორივე მხარემ უნდა დასცალოს ხელშეკრულებაში აღნიშნული ხაზი 24 საათის განმავლობაში.

დეპეშები

(საქართველოს დეპეშათა სააგენტო).

გერმანული პრესა.

ზარალის ანაზღაურების ნოტა.

გარეშე საქმეთა მინისტრმი სიმონსმა ბერლინში მყოფ საფრანგეთის ელჩს ლორანს, უკანასკნელის პარიზში გამგზავრების წინ გადასცა ნოტა ფინანსების და ზარალის ანაზღაურების საკითხების გამო გერმანელ და ფრანგ ექსპერტების ოფიციალურ თათბირის დანიშვნის შესახებ, რათა ამ გზით მოამზადდეს ნიადაგი მომავალ საერთაშორისო კონფერენციისათვის.

ბერლინის გაზეთების გაფიცვა.

ბერლინის გაზეთების გაფიცვა ძლიერ გაიზარდა. ტეხნიკურ სამუშაოს აღმასრულებელი მოსამსახურენი გაფიცულთა მაგივრად მუშაობაზე უარს აცხადებენ. ბერლინის გამომცემლებს საერთო ძალღონით სურთ ერთი საერთო გაზეთის გამოშვება, თუ საჭიროებამ მოითხოვა გაზეთი ბერლინს გარეშე დაიბეჭდება. მეორე მხრივ მუშები მოითხოვენ ხელფასის მომატებას, მუშების და მოსამსახურეების სოლიდაროზის უფლებას და სხვას. ამ ჟამად გამომცემელთა მიერ დათხოვნილია 16 ათასი მოსამსახურე და მუშა. სოციალისტური და უდიდესი გაზეთები აღნიშნავენ, რომ ამ ბრძოლას შრომის და კაპიტალის შორის სერიოზული მნიშვნელობა აქვსო.

საპროტესტო მიტინგი.

დამოუკიდებელი სოციალისტები ხვალისთვის იწვევენ 15 საპროტესტო მიტინგს იმ რეაქციონერთა წინააღმდეგ, რომელთა გამოისობითაც პრუსიის სეიმში გავიდა რეზოლიუცია მუნიციპალიტეტში ახალ არჩევნების დანიშვნის შესახებ, რაც უმთავრესად მუშების წინააღმდეგ არის მიმართული.

მოხსენება ომის შეჩერების შესახებ.

„მილიტერი პოლიტიკალი“ კორესპონდენტი ბეჭდავს მოხსენებას, რომელიც 1917 წელს ზაფხულში ყოფილმა კრონპრინცმა გადასცა ყოფილ იმპერატორს, კანცლერს და უმაღლეს მთავარ სარდალს, და რომელშიაც იგი სამხედრო მასალის ნაკლულოვნების და ფართო მასების ზავის ჩამოგდების სურვილის გამო, ადამიანთა ძვირფას სიცოცხლის გადარჩენის გამო მოითხოვდა შეტევის შეჩერებას და შედგომოდნენ ზავის ჩამოსაგდებად ნიადაგის მომზადებას. წინააღმდეგ შემთხვევაში ამბობდა კრონპრინცი 1918 წელში გერმანია ჩავარდება საშინელ მდგომარეობაშიო.

ბელგიის პრემიერი.

ბელგიის პრემიერი დელაკრუა კვირას ლიდ ჯორჯთან სათათბიროდ ლონდონში ჩავიდა.

საბერძნეთის მეფის ჯანმრთელობა.

თანახმად ათინიდან მოსულ ცნობებისა საბერძნეთის მეფის ალექსანდრის ჯანმრთელობა გაუარესდაო. მოელიან პარიზის მედიკურ ფაკულტეტის პროფესორის ვიდოლიას ჩამოსვლას.

ხაფრანგეთის პრესა რუსეთ-პოლონეთის ზავის შესახებ.

საფრანგეთის პრესა იუწყება: საბჭოთა რუსეთისა და პოლონეთის შორის დროებითი ზავი კიდევ არარის ხელმოწერილიო. ორთავე დელეგაციის სეკრეტარიატები დაბრკოლების შესახებ იტყობინებიან.

ვილნა პოლონეთის ჯარს არ დაუკავებია.

კოვნოდან იტყობინებიან, რომ ვილნო პოლონეთის ჯარმა დაიკავაო. პოლონეთის მთავრობა უარყოფს ამ ცნობას. შექმნილ მდგომარეობის გამოსარკვევად ვილნოში ხალხთა ლიგის კომისია გაემგზავრა.

რუსეთ-პოლონეთის ზავის შესახებ.

„დეილი ხრონიკლი" იუწყება: წინასწარი ზავს რიგაში ორშაბათს მოაწერეს ხელიო. მეორე დეპეშაში კი აღნიშნულია, რომ პოლონეთსა და რუსეთს შორის საქმე გართულდაო.

სომხეთში.

გარეშე საქმეთა მინისტრის მოწოდება.

სომხეთის გარეშე საქმეთა სამანისტრომ ასეთი შინაარსის მოწოდებით მიმართა ხალხს: სომხეთის ხალხმა ოსმალეთის მთავრობის ტირანიასა და სიმკაცრესთან ას წლობით ბრძოლით მოიპოვა დამოუკიდებლობა, გაინთავისუფლა თავი უცხოეთის მონობის უღლისაგან და მოაწყო თავისუფალი დამოუკიდებელი სახელმწიფო: აგვისტოს 16, სევრში საზეიმოდ იცნეს სომხეთის დამოუკიდებლობა როგორც დიდმა სახელმწიფოებმა, ისე ამ სახელმწიფოებთან ხელშეკრულების დამდებ ოსმალეთმა, რომელმაც სომხეთის სასარგებლოდ უარი განაცხადა ვანის, ბითლისის, ერზერუმის და ტრაპეზუნდის ვილაიათებზე. ახლა სომხეთი მოელოდა ამერიკის შეერთებულ შტატების უმაღლეს არბიტრისაგან სომხეთის რესპუბლიკის საზღვრების საბოლოოდ გამიჯვნას. ამ მიზნით სომხეთი შეუდგა მშვიდობიან კულტურულ მუშაობას ოსმალთა მიერ დანგრეულ ადგილების აღსადგენათ. სომხის გლეხობა ასი ათასობით დაეწაფა ყანის მუშაობას. ეს მუშაობა უეცრად შესწყდა და ხალხი იძულებული გახდა ისევ იარაღისათვის მოეკიდა ხელი თავის განთავისუფლებულ სამშობლოს დასაცავად. ოტომანიის მთავრობამ სექტემბრის 28 დაარღვია თავის მიერ ხელმოწერილი ხელშეკრულება, ვერ შეურიგდა სომხეთის თავისუფალ არსებობას და თავისი არა ოფიციალურ აგენტის ქემალ ფაშის სახით დასძრა თავისი ჯარები სომხეთის რესპუბლიკის შუაგულ ადგილისაკენ ყარსის, ოლთის, არტაანის, ყაგიზმანის და სურმალინის რაიონებისაკენ სომხეთის რესპუბლიკის საბოლოოდ გასანადგურებლად. ოსმალთა ძალების შემოტევის გამო დასახლებულ რაიონის მცხოვრებლები იძულებული შეიქმნენ ისევ დაეტოვებიათ ას წლობით მოვლილი და მოშენებული მამულები. ახალი საფრთხის წინ თავისი სამშობლოს დასაცავად სომხეთის ხალხი ისევ აღსდგა, როგორც ერთი კაცი. ამ კრიტიკულ დროს სომხეთის მთავრობა წითელი სომხეთის ხალხის სახელით მიმართავს განათლებულ კაცობრიობასა და მათ მთავრობებს პროტესტით ოსმალეთის ნაციონალის ჯების ბნელ განზრახვების საწინააღმდეგოთ და მოწოდებით რომ დაეხმარონ ამ ბრძოლაში სომხეთის ხალხს. უკანასკნელი დარწმუნებულია, რომ მას არ დატოვებს განათლებული კაცობრიობა უყურადღებოდ.

ახალი ამბები

მთავრობის თავმჯდომარის შეურაცყოფისათვის. ა. წ. 6 ოქტომბერს მთავრობის თავმჯდომარის კაბინეტში, გარეშე პირთა თანადასწრებით გამართულ ოფიციალურ თათბირის დროს, საზოგადოება „ჩემო"-ს წარმომადგენელმა კონსტანტინე თუმანიშვილმა დასწყმა მთავ. თავმჯდომარეს კერძო პირის ინტერესების დაცვა წინააღმდეგ სახელმწიფოისა. მთავრობამ დაინახა რა ბ-ნ თუმანიშვილის საქციელში მთავრობის თავმჯდომარის შეურაცყოფა, ამავე სხდომის დადგენილებით მიუსაჯა თუმანიშვილს ექვსი თვის ვადით ადმინისტრატიულ წესით დაპატიმრება.

მთავრობის თავმჯდომარესთან. ოქტომბრის 11 მთავრობის თავმჯდომარე ინახულეს: საქართველოში მყოფმა სომხეთის დიპლომატიურმა წარმომადგენელმა ბეკზადიანმა სამხედრო მინისტრის, ამხანაგმა ოდიშელიძემ, საგარეო საქმეთა მინისტრის ამხანაგმა ჭარციანმა იუსტიციის მინისტრმა არსენიძემ, გორის სამაზრო ერობის თავმჯდომარემ და ქალაქის თავმა.

უკანონო მოქმედების გამოკვეთა. თანახმად სენატის ბრძანებისა, სილნაღის მომრიგებელ მოსამართლეთა ყრილობის თავმჯდომარის უკანონო მოქმედების გამოსარკვევად, სამოსამართლო პალატის დეპარტამენტის საერთო ყრილობამ სიღნაღში პალატის წევრი სარაჯევი გაგზავნა.

ბათომის ოლქის სასამართლოს განემარტა, რომ ბათომის საოკუპაციო (ინგლისის) სასამართლოს გადაწყვეტილება სამოქალაქო საქმეში სისრულეში შეიძლება მოიყვანოთ იმ შემთხვევაში, თუ ის რესპუბლიკის მომქმედ კანონებს არ ეწინააღმდეგება.

ნოტარიული წესდება. სამოსამართლო პალატასთან პალატის თავმჯდომარის გელოვანის თავმჯდომარეობით შესდგა კომისია ნატარიული წესდების შესამუშავებლად.

ავიაცია. ოქტომბრის 9 სამხედრო მფრინავებმა სტროევმა, ლეიტენანტმა ციციანოვმა და მფრინავმა მოროზოვმა იტალიიდან ახლად ჩამოტანილ ჰაეროპლანების გამოს ცდელათ ფრენა მოაწყვეს. მფრინავებმა დიდი სისწრაფით იფრინეს. ჰაეროპლანები კარგი გამოდგა.

ფოსტა-ტელეგრაფი. ფოსტა-ტელეგრაფის სამმართველომ დაასრულა ცნობების შეკრება რესპუბლიკაში არსებულ ფოსტა-ტელეგრაფის დაწესებულებათა აგვისტოში მუშაობის შესახებ. აგვისტოში მიღებულ და გადაგზავნილ ექმნა (მათ რიცხვში ბანდეროლური და პერიოდული გამოცემანი) 984.549 ივლისის თვესთან შედარებით გადაგზავნილ იქმნა 60.254 წერილით მეტი შეკვეთილი წერილი კი 42.477 გადაგზავნილა.

მომრიგებელ კამერაში საქმის გახარჩევად. პროფესიონალურ კავშირთა სეკრეტარიატმა შრომის სამინისტროს მიმართა შეკითხვით: რა ზომებია მიღებული სახელმწიფო დაწესებულებების, ადმინისტრაციასა და მოხელეს შორის უთანხმოება, რომ მომრიგებელ კამერაში ირჩეოდეს სხვა საზოგადოებრივ ორგანიზაციების საქმეებთან ერთადო. შრომის სამინისტროს სეკრეტარიატმა განუმარტა, რომ დამფუძნებელ კრების დადგენილებით ასეთ საქმეს იხილავს შრომის სასამართლოები და მის დაარსებამდე კი სამომრიგებლო სასამართლოებიო.

შეცდომის გასწორება. შინაგან საქმეთა მინისტრის ამხანაგის ბრძანებაში ამა წლის 9 ოქტომბრის თარიღით მისამართში შეცდომით არის ნათქვამი „ბათომის საგანგებო კომისარს" უნდა: „ბათომის ქალაქის მილიციის უფროსს".

ტფ. ქალაქის საბჭოში

საბინაო საკითხი.

ქალაქის საბინაო საკითხის მოსაწესრიგებლად საჭიროა მიღებულ იქნას სახელმძღვანელოდ მის მიერ შემუშავებული ინსტრუქცია შემდეგი სახით:

1. მოქალაქეთა იძულებითი გადასახლება აკრძალულია. შენიშვნა: პირველი მუხლი არ შეეხება იმ მოქალაქეთა ბინებს, რომელნიც საჭირო იქნებიან სახელმწიფო და საზოგადოებრივი დაწესებულებათათვის. 2. ბინები, რომელნიც განთავისუფლების თანავე გადადიოდა ქალაქის გამგეობის განკარგულებაში და იბეჭდებოდა დღეიდან ანგარიშიდან იხსნება და ბრუნდება მეპატრონეთა განკარგულებაში. 3. ბინები და ოთახები აიღება ანგარიშში განსაკუთრებული წესით ყოველ კერძო შემთხვევაში ცალკე. 4. ბინები და ოთახები მიეცემათ ა) სახელმწიფო და საზოგადო დაწესებულებათ, ვ) ისეთ პასუხისგებ თანამდებობის ან სპეციალისტ მუშა-მოსამსახურეთ, რომელთაც ქალაქში სრულიად არ აქვთ ბინა, ხოლო მათი ყოფნა ქალაქში აუცილებელია სახელმწიფო და საზოგადოებრივი საქმისათვის. ასეთი საჭიროება ყოველ კერძო შემთხვევაში დადასტურებულ უნდა იქნას სათანადო უწყების ან დაწესებულების უმაღლეს ორგანოსაგან. მეოთხე მუხლში მოხსენებულ პირთ ბინები მიეცემათ ჩასახლების შევიწროების წესით, რომლის ნორმებსაც იმუშავებს საბინაო განყოფილება. ქალ. საბჭომ ეს პროექტი მიიღო.

პურის მიწოდება მუშებისათვის.

ქალაქის საბჭოს სასურსათო განყოფილებამ ტეხნიკურ ზედამხედველობის აგენტებისათვის მთელი რიგი ინსტრუქციებისა დაამუშავა. ინსტრუქციების მიზანია წისქვილების მუშაობის ნაყოფიერების გაზრდა, რათა მუშებისათვის და მოსამსახურეთათვის პურის მიწოდების საქმე გაუმჯობესდეს. ინსტრუქციები ვალდებულად ხდიან ტეხნიკურ ზედამხედველობის აგენტებს თვალყური ადევნონ და არ შეაჩერონ წისქვილების მუშაობა. მათვე ევალებათ გამოფრთხილებელ ზომების მიღება, რომ წისქვილის მუშაობა არ შეჩერდეს. აგენტებმა უნდა ადევნონ თვალყური რათა წისქვილებზე არ დაიფქვას გაუწმენდელი ხორბალი და სხვ.

ერობა

ქუთაისის ერობის საქმიანობის ანგარიში.

მივიღეთ მომსხო ტანის წიგნი—„ქუთაისის ერობის 1920 წ. შემოსავალ-გასავლისა"; წიგნში დაწვრილებითაა აღნიშნული ერობის საქმიანობა და მისი ფინანსიური მდგომარეობა. ერობის გაშგეობას კარგად ჰონია გათვალისწინებული თავის სამოქმედო გეგმა, რაც ნათლად სჩანს წიგნის წინასიტყვაობიდან, სადაც სხვათა შორის ნათქვამია: „წინათ თვითმართველობითი ორგანო, დღეს მმართველ ორგანოდ იქცა, ყველა სახელმწიფოებრივი ფუნქციები სავსებით ადგილობრივ ერობებზე გადავიდა; ის დღეს ერთად-ერთი ორგანოა, რომლის საშუალებით ჩვენ ცენტრალურ სახელმწიფოებრივ ორგანოებს შეუძლიათ თავის გადაწყვეტილების და დადგენილების ცხოვრებაში გატარება.

დღეს ადგილობრივი ერობა ყველაფერია. სწავლა-განათლება და ხალხის ჯანმრთელობა, წესიერება და მშვიდობიანობა მაზრაში, მცხოვრებლების ეკონომიური აღორძინება და გაუმჯობესებული საწარმოო იარაღთა შემოღებით შრომის განაყოფიერება, სოფლისა და სამაზრო გზების მოწყობა და მათზე იაფი მიმოსვლის საშუალების შემოღება, სამშობლოს დასაცავად ჯარის-კაცთა დროზე და წესიერად შეკრება და მათ ოჯახებზე ზრუნვა, იაფ ფასებში სანოვაგის ხალხისათვის მიწოდება და ბაზრის გამონახვა იმ საგნებისათვის, რომელსაც ადგილობრივათ ამუშავებენ; ყოველივე ეს და ბევრი სხვა რამ დღეს ადგილობრივ თვითმართველობის საზრუნველ საგნებს შეადგენს. თავისთავად ცხადია, რომ ყოველივე ამის რიგიანად მოწესრიგება და ნორმალურ კალაპოტში ჩაყენება ფრიად ძნელია ისეთი ორგანიზაციისათვისაც კი, რომელსაც რაოდენიმე ათეული წელი უმუშავნია და ერთგვარი გამოცდილება და ტრადიციაც აქვს. ტყლა ითქმის იმ ორგანიზაციებზე რომელიც ჩვენი ერობებია, რომელთაც არა თუ არავითარი გამოცდილება არ ჰქონდა, უბრალო საჭირო იარაღებიც კი არ მოეძებნებოდა მუშაობის დასაწყებად.

შემდეგ მოყვანილია დაწვრილებით ცნობები ცალ-ცალკე თუ რა გააკეთა ერობამ ამა თუ იმ დარგში, მოგვყავს ზოგი მათგანი შემოკლებით. სულ ქუთ. სამაზრო ერობაში ყოფილა 42 თემი. გამგეობას სათანადო ყურადღება მიუქცევია ერობის ფინანსიურ მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად. ამ მიზნით მიუხედავათ ათასგვარ დამაბრკოლებელ პირობებისა დაუარსებია: ხეტყის ქარხანა ბაღდათში, პატარა ბის ქარხანა აჭარეთში, მელნის ქარხანა, რომელიც აკმაყოფილებს ქუთაისის დაწესებულებების მელნის მოთხოვნას და ბევრ მელანს აგზავნიან აგრეთვე მაზრის გარეშე, პირველ ხარისხოვანი სტამბა, სადაც იბეჭდება სახელმძღვანელო და სახალხო საკითხავი წიგნები; რაოდენიმე ადგილას ამზადებენ საკასრე ტკეჩებს; აქვთ მოწყობილი ტრანსპორტი, სადაც მუშაობს 21 ცხენი და 5 წყვილი ხარ-კამეჩი; ტრანსპორტს გადააქვს, როგორც ერობის, ისე კერძო პირთა საქონელი. აქვს ერობას აგრეთვე ცენტრალური სააფთიაქო საწყობი, სადაც ძევს რაოდენიმე მილიონად საღირალი საქონელი; თემების სამშუალებით იძენს ნივგზის ხეებს, ნივოზს, თხილს, ჯაგარს და სხვა ნედლ მასალას, რაც კი მოიპოვება ბაზარზე; სამაგიეროდ ერობა აწვდის თემებს იაფ ფასებში ნავთს, მარილს, სიმინდს, საპონს და სხვა საწოვაგეს; ერობა ამ დღეებში აამუშავებს საკუთარ ორ თვალიან წისქვილს. ყველა ამ ოპერაციებიდან ერობა მოელის 39,050,071 მან. 31 კაპ., რომლიდანაც ამ წლის შემოსავალში ჩარიცხულია 27,555,167 მან. 01 კაპ. დანარჩენი კი გადადებულ იქნება წარმოების განსავითარებლად.

მთელი ამ წლის შემოსავალი ერობას ნავარაუდევი აქვს 75,670,623 მან. 71 კ. ამ თანხას თუ გამოვაკლებთ 24,892,544 მან. 07 კ. რომელსაც მთავრობა აძლევს დახმარებად მილიციისა და სკოლების შესანახად, მაშინ თვით ერობის საკუთარი შემოსავალი ეღირს 50,778,079 მან. 64 კ.; მაშასადამე ნახევარზე მეტს ამ თანხისას აძლევს ერობას წარმოება.

მაგრამ არც სხვა დარგი დაუტოვებია ერობას უყურადღებოდ: ერთი წლის განმავლობაში გაუხსნია 37 ახალი პირველ დაწყებითი სკოლა, არსებულ სკოლებთან მოუწყვიათ პარალელური განყოფილებანი, ერობას განზრახვა ჰქონია წელს კიდევ გახსნას რამდენიმე ახალი სკოლა, რის შემდეგ შესაძლებელი იქნება სავალდებულო და საყოველთაო სწავლის შემოღება მაზრაში. ერობის დაარსებამდე მაზრაში ყოფილა 320 მასწავლებელი, დღეს კი მათი რიცხვი 600-დეა. უმაღლეს პირველ დაწყებითი სასწავლებელი შარშან უდრიდა 12, წელს 27-დეა.

სახალხო ჯანმრთელობისათვისაც სათანადოდ უზრუნვია ერობას; ამ მიზნით მაზრაში გაუხსნია 4 საავადმყოფო და 15 საექიმო პუნქტი; ერთი პუნქტი მოდის დაახლოებით ორ თემზე. ერობას აზრად აქვს კიდევ გახსნას წელს სამი პუნქტი. ხალხის ჯანმრთელობის ზრუნვისათვის ერობას აქვს სულ გადადებული 12,426,472 მან. 92 კ.; ეს თანხა სრულიად უნდა გავიდეს ერობის სალაროდან, რადგანაც მთავრობა ამ საგნისათვის არ იძლევა დახმარებას.

აგრარული რეფორმის განსახორციელებლად საქმაო მზრუნველობა გამოუჩენია ერობას; სულ მიღებულია 208 წვრილი მემამულის ადგილები, რომლის საერთო სივრცე უდრის 145-7 დეს. და 1505 საჟ. სამაზრო ერობამდე კონფისკაციას აწარმოებდა აგრეთვე საგუბერნიო და სამაზრო საადგილ-მამულო გამგეობები, რომლებსაც მიუღიათ ფონდში 6176 დეს. და 984 საჟ.; დღემდე სულ სახელმწიფო ფონდში ირიცხება 7634 დეს. 89 საჟ.

მეურნეობისა და საერთოდ ეკონომიური აღორძინებისათვის მაზრა დაყოფილია აგრონომიულ რაიონებად. სამეურნეო მუშაობას ხელმძღვანელობს ორი აგრონომი და ექვსი აგრონომიული ტეხნიკი. იმ ადგილებში, სადაც მინდვრის კულტურის ხიხედვით მოთხოვნილება დიდათ არსებობს სამეურნეო იარაღების გასაქირავებელი პუნქტი.

ერობა იძენს სხვა და სხვა სათესლეს და შემდეგ იაფ ფასებში აწვდის მცხოვრებთ. ერობას აქვს ორი სანერგე: ქორეისუბნის და წყალწითელის. ორივე დიდ სამეახურს უწევს მეურნეობას და მებაღეობას. აგრონომიულ პუნქტებზე იმართება სამეურნეო კითხვებზე საუბარი. ერობას ყურადღება მიუქცევია აგრეთვე მეფუტკრეობისათვის—შეუძენია ზეკარში 50 სკა. ეკონომიურ აღორძინებისავის ერობას გადადებული აქვს წელს 279689 მან.

ერობას არც ვეტერინარია დაუტოვებია უყურადღებოდ: აქვს ხუთი ვეტერინარო რაიონი, ოთხში მოწყობილი საქონლის საავადმყოფოები. ვეტერინარიის წყალობით მაზრაში მოისპო საქონლის ჭირი, რომელიც ამ ერთი წლის წინად მეტად გავრცელებული იყო. ამბულატორიაში კარგად მიდის მუშაობა და ხალხიც თანდათან ეჩვევა საქონლის ექიმობას. ვეტერინარო საქმისთვის გადადებულია 977080 მანეთი.

სამწუხაროთ ერობას გზების შენება-შეკეთებისათვის ვერ მიუქცევია ჯეროვანი ყურადღება, რაც აიხსნება ერობის განმარტებით, ფინანსიური კრიზისით, მაგრამ ერობებმა არ უნდა დაივიწყონ, რომ შარა გზებს, საერთოდ გზატკეცილებს დიდი კულტურული და ეკონომიური მნიშვნელობა აქვს ჩვენთვის, ამისთვის გზებსაც სათანადო ყურადღება უნდა მიექცეს, მით უმეტეს დღეს, როცა გამოიცა კანონი საგზაო ბეგარის შესახებ, უფრო ადვილად მოსაგვარებელია ეს საქმე.

წელს ქუთაისის ერობას გადაუდვია გზებისათვის 5093198 მ. ჩვენც ვფიქრობთ, რომ ეს თანხა საკმარისია ხსენებული საგნისათვის, თუ შესაფერ გამჭვირვალობას და მეტ თანხმობას გამოიჩენენ. დასასრულ ერობა დასძენს, რომ მას უფრო ნაყოფიერად შეეძლო ემოქმედა, რომ „საბიუჯეტო უფლების" უქონლობას და საერთოდ ერობის უფლებრივი მდგომარეობას რომ არ შეეშალა ხელი.

დასასრულ სიამოვნებით უნდა აღინიშნოს ასეთი ანგარიშების გამოცემა, ის გარდა იმისა, რომ აცნობს ყველას ქუთაისის ერობის საქმიანობას, ამავე დროს შეიძლება იქ მოყვანილი ცნობები და ამა თუ იმ დარგში განხორციელებული მიზნებისათვის მიღებული საშუალებანი სხვა ერობებმაც გამოიყენონ. საერთოდ ერთი ერობის საქმიანობის გაცნობას, მეორისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს, ამისათვის ყველა ერობები თავის ნამოქმედარის ანგარიშით თუ სხვა საშუალებებით უნდა ცდილობდენ ერთმანეთთან გაცნობას, მჭიდროთ დაახლოებას, დაკავშირებას.

მუნიციპალ. ცხოვრება

ოზურგეთის ქალაქის საბჭოში.

უკანასკნელი დადგენილებანი:

—ქალაქის თვითმართველობის მოსამსახურეთ 1 აგვისტოდან დაენიშნოს შემდეგი ჯამაგირები:

— გამგეობის მდივანს 6000 მან., სქმის ნწარმოებელს 3500 მან., მანქანაზე გადამწერს 2500 მ., ბუჰლალტერს 6000 მან., კანტორის მთხელეს 3500 მ., ბუჰლალტ. თანაშემწეს 4200 მ., გადასახადთა ამკრეფს 4000 მ., ბაზრის მეთვალყურეს 3000 მან., იურისკონსულტს 3500 მ., ინჟენერს 7000 მ., გზის მეთვალყურეს 4000 მან., სამეურნეო ნაწ. გამგეს 5000 მ., მეეზოვეს 3000 მ., დარაჯს 2300 მ., მალაზიის გამგეს 5000 მ., მოლარეს 3000 მან., ნოქარს 3500 მ., ეჭიმს 5000 მან., ფერშალს 3500 მ., სანიტარს 3000 მ., სასაკლ. მეთვალყურეს 3000 მ., მუშა დამგველს 3000 მან., სამკითხვ. გამგეს 2000 მ., სამკითხვ. დარაჯს 1000 მ., შოფერს 3000 მ., შოფერის თანაშემწეს 2500 მან.

— დაევალოს გამგეობას დაუყონებლივ შეკრიბოს ცნობები სხვა სამაზრო ქალაქებიდან და ცნობების მიღების შემდეგ იმ კომისიასთან ერთად, რომელმაც თვითმართველობის დანარჩენი დარგის მოსამსახურეთა ჯამაგირები შეიმუშავა, გადახედოს ქალაქის მილიციის ძირითად ჯამაგირებსაც და საბჭოს დაუკითხავად გაატაროს ის ცხოვრებაში 1 აგვისტოდან.

— 14 სექტემბრიდან ხორცზე დამტკიცებულ იქნას შემდეგი ნიხრი: ძროხის ხორცი 1 ხარისხის (არდაგანის) 1 გირვ. 40 მან. ფუთი 1500 მან., 2 ხარისხის (ადგილობრივი) 1 გ. 35 მან. ფუთი 1300 მან., ცხვრის 1 გირვ. 45 მან., ღორის 1 გირ. 45 მან., კამეჩის 1 გირ. 30 მან. ფუთი 1100 მან.

— ლიხაურის თემს მდ. ბუკეზე საფეხური ხიდის გაკეთებაში გაეწიოს დახმარება ქალაქის კასიდან ათი ათასი (10,000) მან.

რკინის გზაზე

რკინის გზების ელექტროფიკაცია.

ვაჭრობა-მრეწველობის სამინისტროში წარდგენილია პროექტი ხაშურის აღმოსავლეთით მდებარე საქართველოს რკინის გზის შტოების ელექტროფიკაციის შესახებ. ამ მიზნისათვის განზრახულია აღმოსავლეთ საქართველოში არსებული მთელი გიდრავლიური ენერგიის ნაციონალურათ გამოყენება. გზების ელექტროფიკაციის შემდეგ მთელი გზის, ტფილისიდან მცხეთამდე გასავლელად და უკან დასაბრუნებლად საბარგო მატარებელს მოუნდება 68 წუთი, სამგზავრო მატარებელს კი 40 წუთი. ტფილის-ხაშურის რაიონს შეუძლია გაუშვას 14 წყვილი საბარგო და 7 წყვილი სამგზავრო მატარებელი. ასაქცევთა გამოკლების და გიდრო-ელექტრონულ ძალის მომატების შემდეგ შესაძლებელი იქნება 30 წყვილი მატარებლის გაშვება. შემდეგ მოხსენება ეხება კახეთის რკინის გზის ელექტროფიკაციას, რომლის განხორციელებაც 1926 წლამდე შეიძლება. კახეთის რკინის გზის სამართველომ წლიურად ბარგის მოძრაობა 12 მილ. ფუთით განსაზღვრა. ამისდა მიხედვით მოხსენებაში გამოთქმულია სურვილი 10 წყვილი მატარებლის მიმოსვლის დაწესების შესახებ, რაც სავსებით დააკმაყოფილებს გზების საჭიროებას. ხმარებაში შემოღებული იქნება მოტორიანი ვაგონები, რომელიც დაიტევს 70 მგზავრს და რომელიც წონად 40 ტონი იქნება. ელექტრონის ენერგიის მოსაწოდებლად მდინარე ხრამზე ან დიბელა-ჩხიზე გიდრო-ელექტრონული სადგური უნდა მოეწყოს. ეს სადგური ენერგიას ტფილის-სანაინის და ტფილის-ფოთლოს ხაზს მიაწოდებს. ტფილის-მელაანის ხაზს კი ენერგიას იორზე აგებული ელექტრონული სადგური მიაწოდებს. წიწამურის გიდრო ელექტრონის სადგურმა ენერგია ტფილის-ხაშურის რკინის გზის ხაზს უნდა მიაწოდოს. კახეთის რკინის გზას ენერგიას ალაზანის სადგური მიაწოდებს. პროექტი განმარტებით ბარათში შემდეგი მოსაზრებით არის დასაბუთებული: საქართველოში არ არის ნავთის წარმოება. ცუდია აგრეთვე ნახშირის ღირსება, ამიტომ ისმება საკითხი დიდძალი წყლის ენერგიის—თეთრი ნახშირის გამოყენებისა. თეთრი ნახშირით მდიდრათ არის დაჯილდოებული საქართველო. ამ საკითხს ქვეყნის პოლიტიკურ და ეკონომიური დამოუკიდებლობისათვის დიდი მნიშვნელობა აქვს. გზათა ელექტროფიკაციის საკითხს ვაჭრობა-მრეწველობის დეპარტამენტში საგანგებოდ განიხილავენ.

ს ე ნ ა ტ ი

1920 წლის 14 ღღესა, სენატის სისხლის სამართლის საკასაციო დეპარტამენტის განყოფილების საკრებულო სასამართლო სხდომაში განსახილველად დილის 10 საათზე დანიშნულია შემდეგი საქმეები:

საქ. № 13. მაგ. 2. საკასაციო საჩივარი ვასილ კიკოთეს ძის მგალობლიშვილისა, ქუთაისის სამომრიგებლო ოლქის ყრილობის 29 ოქტომბრის 1919 წ. განაჩენზე, რომლითაც მას მისჯილი აქვს ორი თვით ციხეში დაპატიმრება.

საქ. № 15ₓ მაგ. 2. კერძო საჩივარი ბრალდებულ ერისტო ნიკოლოზის ძე ცნობილაძის, რომლსაც ბრალად ედება სასჯ. დებ. 1180 მუხ. 3 ნაწ. 27 იანვრის ამნისტიის შეფარდების შესახებ.

საქ. № 66. მაგ. 2. საკასაციო საჩივარი გიგა ტიტიკოს ძე შანშიაშვილისა, სიღნაღის მაზრის სამოქრ. მოსამართ. ყრილობის 1980 წ. 30 იანვრის განაჩენზე, რომლითაც ბრალდებული გორა დათიკოს ძე მოლაშვილი გიგა შანშიაშვილის მოტყუებაზე, თანახმად 173—113 მუხ. სასჯ. წეს. გამართლებულ იქმნა.

საქმე № 83. მაგ. 1. საკასაციო საჩივარი ბრალდებულთ გიორგი და პლატონ ჭიჭინაძეების დამცველის ნაფ. ვექილის შალვა ვლადიმ. ძის ალექსი-მესხიშვილისა ქუთაისის ოლქის სასამართლოს 1920 წ. 21|22 აპრილის განაჩენზე, რომლითაც ბრალდებულნი დამნაშავედ არიან ცნობილნი თანახმად მე-9 და მე-2 ნ. 1455 მუხ. სასჯ. დ.

საქ. № 16. მაგ. 2. კერძო პროტესტი ტფ. დროებ. საგ. სას. პროკუროროის ამხ. ქელბაჭიანის, ბრალდებულ აპოლონ ურუშაძის საქმეზე, ტფ. საგანგ. სას. განაჩენზე, რომლითაც ბრალდებული ცნობილია დამნაშავედ 1 ნაწ. 347 მუხ. აღნიშნულ სასჯ. დებ. ბოროტმოქმედებაში.

საქ. № 18. მაგ. 2. კერძო საჩივარი სამხედრო პატიმრის ანდრია ხუნდაძის შესახებ იმისა, რომლიც იყო განაჩ. ა. წ. 22 აგვისტოს არ ეკუთვნოდა განსახილველად სამხედრო სასამართლოს.

ჰროვინციის ცხოვრება

თიანეთი.

ერობის თავმჯდომარე ხაფავა დეპ. სააგენტოს დეპეშით აცნობებს: ოქტომბრის 11, სოფელ ოჯოლოში საზაზრო მილიციამ და სახალხო გვარდიამ მილიციის უფროსის ხელმძღვანელობით დაიჭირა ცნობილი ყაჩაღები არაბული, კრუჭუშვილი და შანშიაშვილი.

ახალციხე.

ოქტომბრის 7, ახალციხეს მოვიდა პაპის დელეგატი გაბრიელ მარიონდო. მარიონდოს გადაწყვეტილი აქვს ხელმიწვნით გაეცნოს ქართველ კათოლიკეთა ცხოვრებას.

ახალციხის ახალი ქალაქის თავი ზორიანი თავის მოვალეობის აღსრულებას შეუდგა.

ახალციხის მაზრის მილიცია ერობის ხელში გადავიდა. ადმინისტრაციის საქმეს განაგრძობს ბ. მაღლაკელიძე. ის უკვე შეუდგა მაზრის მილიციის რეორგანიზაციას. მყიდველების სიმრავლის გამო ახალციხეში ქართოფილი ძლიერ გაძვირდა.

ახალციხეში მოვიდა დამფუძნებელ კრების წევრი გ. ფალავა, რომელიც დაწვრილებით გაეცნო სამაზრო ერობის მოღვაწეობას. სახალხო გვარდიელთა კრებაზე ფალავამ მიმდინარე მომენტის შესახებ მოხსენება წაიკითხა.

ოზურგეთი.

ოზურგეთის მაზრის საფონდო მამულების ღალის შესაკრებად მამულები სამ კატეგორიად დაიყო. პირველ კატეგორიაში შედის მამული, რომელიც დესეტინაზე 30 ფუთზე მეტს იძლევა, მეორე კატეგორიაში შედის 20 ფუთზე მეტს და მესამე კატეგორიაში 10 ფუთზე მეტს. პირველ კატეგორიის მიწის დამმუშავებელთ ქცევაზე 900 მან. გადახდებათ, მეორე კატეგორიით 600 და მესამე კატეგორიით 300 მან.

მ ი ლ ი ც ი ა ში

დგმურების უწესო რეგისტრაციის გამო.

მე-8 უბნის კომისარმა შენიშნა, რომ ზოგ სახლის პატრონთ მობინადრენი ან სრულიად არ შეაქვთ დავთრებში, ან და იგინი აღნიშნულ არიან ყალბ ცნობებით, როგორც, მაგალითად, წლოვანობის დაკლებით ანუ მომატებით, სხვა და სხვა მიზნით ოჯახის შემადგენლობის რიცხვის გამრავლებით ანუ დაკლებით და, რაც უფრო ყურაღსაღებია, ორა ნამდვილ ბათ ქვეშევრდომობის აღნიშვნით.

ვინაიდან ასეთი დაუდევრობა სახლის პატრონთა ხელს უწყობს ქალაქში ბოროტმოქმედთა თავისუფალ თარეშს და ადმინისტრაციას ესპობა საშუალება თვალ ყური ადევნოს მათ და აგრეთვე დროზედ და დაუბრკოლებლივ შეასრულოს სხვა და სხვა დავალებანი, ამისათვის კომისარმა წინადადება მისცა მისდამი რწმუნებულ კომისარიატის ყველა ნაწილთა უფროს მილიციონერთა და მათ თანაშემწეთ დაუყონებლივ შეუდგნენ ყველა საბინაო დავთრების გადაშინჯვას და მათში შეტანილ ცნობების სისწორით აღდგენას, ხოლო იმ სახლის პატრონებზედ, რომელნიც შეშჩნეულ იქმნებიან მცხოვრებთა რეგისტრაციის შესახებ სავალდებულო დადგენილების დარღვევაში, შეუდგინონ მათ სათანადო ოქმი ადმინისტრატიულ წესით დასასჯელად.

გაფრთხილება სისხ. სამ. მილიციის მოხელეებს.

სისხლის სამართლის მილიციის, უფროსმა ფაჩულიამ გაფრთხილება მისცა თავის თანაშემწეებს, უფროს აგენტებს, უმცროს მილიციელებს და ფარულ აგენტებს, რომ მათ თავიანთ მოვალეობის აღსრულების დროს დამნაშავეთა პირებისადმი არავითარი უკანონო მოქმედება, როგორიცაა მაგალითად ფიზიკური და მორალური შეურაცხყოფა და სხვა არ გამოიჩინონ. აუცილებელი საჭიროება მოითხოვს, რომ ხალხის გულში ჩაიბეჭდოს მტკიცე აზრი და რწმენა იმისა, რომ სისხლის სამართლის მილიციის სამმართველოში არსებობს კანონი და მიზანშეწონილი მდგომარეობა და არა უკანონო მოქმედებანი.

ქურდობა.

7 ოქტომბერს სისხ. სამ. მილიციამ შეიპყრო მ. გ. მგალობლიშვილი, რომელმაც 2.000.000 მანეთად ღირებული ოქრო-ვერცხლის ნივთები მოპარა ვ. ზ. სულხიას. მგალობლიშვილი გამოტყდა.

განცხადებანი

დაიკარგა საოჯახო პასპორტი სამსონ ნესტორის ძე ქველიძის სახელზე, მიღებული სოფ. მუხლიდან (რაჭის მაზრა) 1919 წ. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3063 3—3

დაიკარგა პასპორტი № 408 სიმონ ბიჭიას ძე მახარაძის სახელზე, მიღებული სენაკის სამმართველოდან 1909 წ. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3065 3—3

დაიკარგა პასპორტი № 234 გრიგოლ იაკობის ძე პეტრენიკოვის სახელზე, მიღებული მარნის თემის გამგეობიდან 1920 წ. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3070 3—3

დაიკარგა ამიერ-კავკასიის ბანკის კვიტანცია № 1494 კოსტა ბახტაძის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3076 3—3

დაიკარგა სახელმწიფო უნივერსიტეტის სიბრძნე-მეტყველების ფაკულტეტიდან მიღებული მატრიკული № 960 პროკოფი ნიკოლოზის ძე ნემსაძის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3084 3—3

დაიკარგა მოწმობა ჯარში გაწვევის შესახებ № 21. გიორგი ალექსის ძე გელაშვილის სახელზე, მიღებული ხ. ნევის თემის გამგეობიდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3080 3—3

დაიკარგა მოწმობა პეტრე ივანეს ძე ნოსაკის სახელზე, მიღებული ტფ. მილიციის უფროსისაგან 1920 წ. ივნისის 1-ს გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3055 3—3

დაიკარგა სამხედრო ბეგრიდან ორი თვით შეფებულების მოწმობა, მოწმობა სურათით, მიღებული ბათომის საკონსულოდან 1919 წ. და არტელი „ვარსკვლავის“ საწევრო წიგნაკი აქვსენტი ჯიჯეიშვილის სახელზე, გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3081 3—3

დაიკარგა სამხედრო ბეგრიდან განთავისუფლების მოწმობა № 5403 მიხეილ წულუკიძის სახელზე, მიღებული ტფ. სამხედრო აღრიცხვის უფროსისაგან. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3044 3—3

დაიკარგა პარტიული ბარათი № 3, მიღებული მე-5 რაიონიდან, სასურსათო ბარათი №.202, მიღებული კახეთ. რკ. გზის სასურსათო კომიტეტიდან, იარაღის ნებართვა, მიღებული ნავთლუღ კახეთის სახალხო გვარდიის შტაბიდან, პასპორტი, მიღებული დიდი ჯიხაიშის საზოგადოებიდან და პირადობის მოწმობა, მიღებული კახ. რკ. გზის დეპოს უფროსისაგან. ნესტორ ანტონის ძე კობრეიძის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3039,3—3

დაიკარგა სახელმწიფო უნივერსიტეტის სიბრძნის მეტყველების ფაკულტეტის შესასვლელი ბილეთი № 21 პანტელეიმონ ბერიძის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3036 3—3

დაიკარგა სასურსათო წიგნაკი № 156 ვარდენ კიკაჩეიშვილის სახელზე, მიღებული ტფ. მაზრის ერობის მოსამსახურეთა კავშირის საბჭოდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3—3 (უფ.)

დაიკარგა მოწმობა სურათით № 1204 მილიციონერ თადეოზ აბვლედიანის სახელზე, მიღებული ტფ. მილიციის უფროსის სამმართველოდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3019 3—3

დაიკარგა მატრიკული ეკატერინე სტეფანეს ასული ზალატარიევის სახელზე. მიღებული ტფ. სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3098 3—1

დაიკარგა მოწმობა ვლადიმერ გულაევის სახელზე, მიღებული სარეზერვო გვარდიის ორთაჭალის შტაბიდან. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3101 3—1

დაიკარგა სამხედრო ბეგრიდან თავისუფლების მოწმობა იპოლიტე სილიას ძე გიორგობიანის სახელზე, მიღებული მეორე რაზმიდან. 1920 წ. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3104 3—1

დაიკარგა სარეგისტრაციო ბარათი ეუშაკ შალომის ძე ტეცოშვილის-სახელზე, მიღებული ტფ. სამხედრო აღრიცხვის უფროსისაგან გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3106 3—1

დაიკარგა პასპორტი № 25270 ლიდა პავლეს ასული დორუნოვას სახელზე, მიღებული კავკასიის საოლქო შტაბიდან 1918 წ. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3109 3—1

დაიკარგა ნასყიდობის სიგელი მირალი აბდულაევის სახელზე, დამტკიცებული ტფ. ოლქ. სასამართლოს უფრ. ნოტარიუსის მიერ 1917 წ. რეესტრით № 2662. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3110 3—1

დაიკარგა ტფ. საადგილ. მამულო ბანკის საგირაო ფურცლები და საწინდარი მოწმობა მიცემული დავით გრიგორის ძე ტერ-სააკოვის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3094 3—1

დაიკარგა გვარდიის ვაგზლის რაიონის შტაბიდან მიღებული წიგნაკი № 50 ბენიამინოვის სახელზე. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3093 3—1

დაიკარგა უვადო პასპორტი № 361 მათე დიომიდის ძე ჰელიშჩუკის სახელზე, მიღებული ვარშავაში მესამე უბნის საბოქაულოდან 1914 წ. გაუქმებულად ჩაითვალოს. 3095 3—1

ტფილისის არტილერიის საწყობის მუშამოს მსახურეთა საქარხნო კომიტეტი ამით აცხადებს საყოველთაოდ რომ ა. წ. 5 ოქტომბერ არსენალის ბაქანზედ (ტუპიკში) არტილერიის საწყობის სახელზედ მოვიდა ერთი ვაგონი რომელშიაც აღმოჩნდა 110 ტომარა კარტოფილი რადგანაც კარტოფილი ფუჭდება 13 ოქტომბრიდან სამი დღის განმავლობაში გვაცნობოს პატრონმა და წარმოადგინოს ყველა დამამტკიცებელი საბუთები. წინააღმდეგ შემთხვევაში ნახსენები კარტოფილი იქნება განაწილებული საწყობის მუშა-მოსამსახურეთა შორის.

ხსჭარხნო კომიტეტი.

3107 3—1

სახელმწიფო სტამბა.

რედაქტორის მოვალ. აღმ. გოგოლ მაჭავარიანი.